

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΑΡ. ΑΣ. 1503/84
Κ.Δ.Α.
ΕΛΛΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΑΡ. ΑΣ. 1503/84
Κ.Δ.Α.
ΕΛΛΑΣ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
ΜΕΣΟΓΕΙΟΝ 2 Γ. ΚΤΙΡΙΟ - 115 27 ΑΘΗΝΑ

PORT
PAVE
HELLAS

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Τόμος 37 - Τεύχος 3 - Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1998

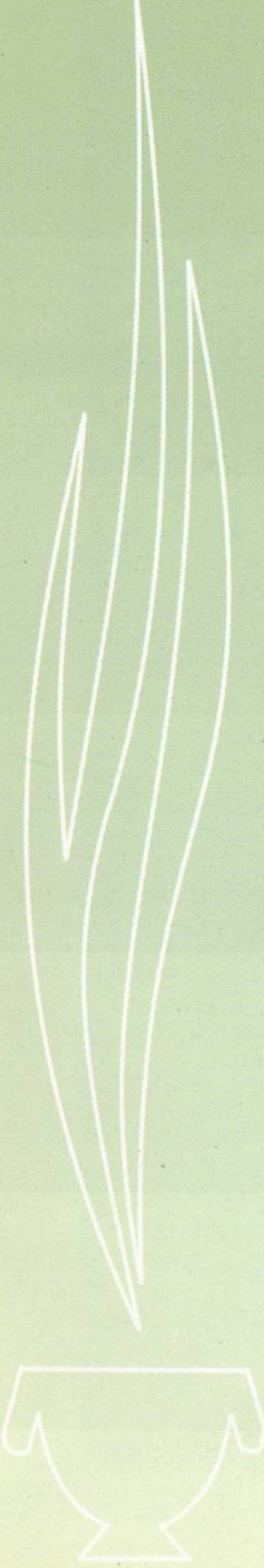


NOSILEFTIKI

QUARTERLY PUBLICATION OF THE
HELLENIC NATIONAL GRADUATE NURSES ASSOCIATION

Vol 37 - No 3 - July - September 1998

ISSN 1105-6843





ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Από τη Σύνταξη 187 <i>A. Παπαδαντωνάκη</i>
2. Πώς ετοιμάζεται και παρουσιάζεται μια ομιλία 189 <i>A. Ραγιά</i>
3. Συγγραφή ερευνητικού άρθρου 190 <i>A. Παναουδάκη-Μπροκαλάκη</i>
4. Οπτικοακουστικά μέσα διδασκαλίας 197 <i>E. Σιαμάγκα</i>
5. Πρακτική προσέγγιση των οπτικοακουστικών μέσων ... 200 <i>M. Τσοπάνογλου</i>
6. Νοσηλευτική και κοινότητα 210 <i>B. Ραφτόπουλος</i>
7. Ψυχοκοινωνική αποκατάσταση και ποιότητα ζωής μετά από μεταμόσχευση μυελού των οστών: Πέντε χρόνια εμπειρίας 222 <i>A. Μολασσιώτης</i>
8. Αρχές ψυχοογκολογίας και ογκολογική νοσηλευτική 230 <i>E. Βάντσι</i>
9. Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε αρρώστους με νόσο Alzheimer 234 <i>M. Πριάμη</i>
10. Σύγχρονες διαστάσεις νοσηλευτικής διοίκησης 240 <i>M. Μπατσολάκη</i>
11. Διαπροσωπικές σχέσεις. Ικανοποίηση νοσηλευτών και ασθενών από την παρεχόμενη φροντίδα. 251 <i>M. Παπαδημητρίου, X. Λεβέντης, X. Φουλίδου, A. Φιδάνη, E. Δημοπούλου, X. Μαρνέρας</i>
12. Απόψεις γυναικολόγων και παιδιάτρων για το επάγγελμα του νοσηλευτή 265 <i>A. Μαλλίδου, A. Δελτσιδου, X. Νάνου, Θ. Κατοστάρας</i>
13. Η επικοινωνία στη νοσηλευτική 273 <i>Δ. Σαπουντζή-Κρέπια, A. Καλοκαιρινού- Αναγνωστοπούλου</i>
14. Ηγετικές μορφές της νοσηλευτικής που έφυγαν αλλά θα μείνουν αλησμόνητες- <i>Ανδρομάχη Ζαφειρίου</i> 282 <i>B. Λανάρα</i>
15. Οδηγίες για τους συγγραφείς 284

CONTENTS

1. Editorial 187 <i>A. Papadantonaki</i>
2. How to prepare and how to deliver a speech 189 <i>A. Raya</i>
3. Publishing a research article 190 <i>H. Papanoudaki-Brokalaki</i>
4. Audio-visual teaching aids 197 <i>H. Siamanga</i>
5. Practical approach to audio-visual aids 200 <i>M. Tsopanoglou</i>
6. Research: Nursing and Community 210 <i>V. Raftopoulos</i>
7. Psychosocial adjustment and quality of life after bone marrow transplantation: five years experience 222 <i>A. Molassiotis</i>
8. The psychooncology and the oncology nursing 230 <i>E. Vantsi</i>
9. Nursing interventions in patients with Alzheimer's disease 234 <i>M. Priami</i>
10. New dimensions of nursing administration 240 <i>M. Batsolaki</i>
11. Personal relationships-satisfaction of the nurses and patients derived from the nursing care 251 <i>A. Papadimitriou, C. Leventis, C. Foulidou, A. Fidani, E. Dimopoulos, C. Marneras</i>
12. Gynecologistis and pediatricians' opinion for nursing profession 265 <i>A. Mallidou, A. Deltsiou, Ch. Nanou, Th. Katostaras</i>
13. Communication in nursing 273 <i>D. Sapountzi-Krepia, A. Kalokairinou- Anagnostopoulou</i>
14. Leaders of Nursing who died but they will always remembered - <i>Anthromahi Zaphiriou</i> 282 <i>B. Lanara</i>
15. Instructions to authors 284

- «ΤΑ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΔΕΝ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΣΔΝΕ».
- ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΝΑ ΜΑΣ ΤΟ ΚΑΝΕΤΕ ΓΝΩΣΤΟ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΛΑΒΕΤΕ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσηλευτριών - Νοσηλευτών
Ελλάδος
Πύργος Αθηνών, Γ κτίριο, 2ος όροφος
Μεσογείων 2, 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 77 02 861

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

E. Αγιώτου-Δημοπούλου
A. Καλοκαιρινού
A. Παπαδαντωνάκη
E. Πατηράκη
A. Πορτοκαλάκη
E. Χαραλαμπίδου

ΕΚΔΟΤΗΣ

Δρ. Ασπασία Παπαδαντωνάκη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ-ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Α.Β.Ε.Ε.
ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 80, 114 71 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 3624.728, 3609.342, 3601.605, FAX: 3601.679

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νοσηλεύτριες/ές-Σπουδάστριες/ές 5.000	δρχ.
Οργανισμοί-Εταιρείες-Βιβλιοθήκες 9.000	δρχ.
Εξωτερικού 80	\$
Τιμή τεύχους 1.500	δρχ.
Τιμή τευχών 1992-1996 1.200	δρχ.
» » 1990-1991 1.000	δρχ.
Παλαιότερα τεύχη 800	δρχ.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΑΡΘΡΟΥ

Ηρώ Παναουδάκη - Μποκαλάκη

Διδάκτωρ Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών

Προϊσταμένη Νοσηλευτικού Τομέα

Π. Γ. Ν. Αθηνών « Ιπποκράτειο ».

ΗΡΩ ΠΑΝΑΝΟΥΔΑΚΗ-ΜΠΡΟΚΑΛΑΚΗ. Συγγραφή ερευνητικού άρθρου.

Αναφέρεται ο τρόπος συγγραφής ερευνητικού άρθρου με την εξής σειρά, τίτλος, ονόματα συγγραφέων περίληψη, εισαγωγή, υλικό και μέθοδος, αποτελέσματα, συζήτηση - συμπεράσματα, βιβλιογραφικές παραπομπές. Η σειρά αυτή έχει καθιερωθεί σχεδόν διεθνώς και υιοθετηθεί από τα περισσότερα νοσηλευτικά και ιατρικά περιοδικά. **Νοσηλευτική 3: 197-199, 1998.**

ΛΕΞΕΙΣ ΕΥΡΕΤΗΡΙΑΣΜΟΥ: Ερευνητικό άρθρο, Επιστημονικό άρθρο, Πρωτότυπο άρθρο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ερευνητικό δημοσίευμα αποτελεί σημαντικό τμήμα στη διαδικασία της έρευνας και μια έρευνα δεν ολοκληρώνεται αν δεν γνωστοποιηθούν με δημοσίευση τα αποτελέσματα της έστω και αν αυτά δεν είναι σημαντικά.

Ο συγγραφέας ενός ερευνητικού άρθρου είναι υποχρεωμένος να ακολουθήσει ένα σκελετό, σχεδόν τυποποιημένο. Το τυποποιημένο αυτό σχήμα βοηθά από τη μια πλευρά το συγγραφέα γιατί αποφεύγει την πολυλογία και τον περιορίζει να δώσει συγκεκριμένες πληροφορίες στον αναγνώστη. Από την άλλη πλευρά βοηθά τον αναγνώστη γιατί βρίσκει αμέσως τις πληροφορίες που θέλει χωρίς να είναι υποχρεωμένος να διαβάσει ολόκληρο το άρθρο.¹

Σε ότι αφορά τη γλώσσα του επιστημονικού ερευνητικού άρθρου αυτή πρέπει να είναι ομοιογενής (ενιαία καθαρεύουσα ή νεοελληνική). Σε ότι αφορά το κείμενο πρέπει να αποτελείται από μικρές προτάσεις, να αποφεύγονται διφορούμενες λέξεις, να έχει προσεγμένη σύνταξη και ορθογραφία.

Τα μέρη του επιστημονικού ερευνητικού άρθρου είναι:

Εισαγωγή

Υλικό - μέθοδος

Αποτελέσματα

Συζήτηση - συμπεράσματα.

Επίσης το ερευνητικό δημοσίευμα, πρέπει να έχει τίτλο, ονόματα συγγραφέων, περίληψη και κατάλογο βιβλιογραφίας.

1. ΤΙΤΛΟΣ

Η σημαντικότητα του τίτλου σ' ένα ερευνητικό δημοσίευμα είναι αναμφισβήτητα μεγάλη. Ο τίτλος αποτελεί σημείο αναγνώρισης του άρθρου εφόσον με βάση αυτόν, γίνεται η ταξινόμησή του στα αρχεία των νοσηλευτικών ερευνών αν πρόκειται για νοσηλευτική έρευνα και η αναζήτησή του μέσα σε αυτά. Σε ότι αφορά τη δομή του τίτλου, πρέπει να είναι σύντομος με διατύπωση και σύνταξη προσεγμένη και ενδεικτικός του περιεχομένου του άρθρου. Πιο συγκεκριμένα ο τίτλος δεν πρέπει να έχει ρήμα, υποκείμενο ή αντικείμενο. Παράλληλα κάθε

είδους συντομογραφία χημικού τύπου, υπότιτλου και αδόκιμες εκφράσεις του προφορικού λόγου πρέπει να αποφεύγονται.

2. ΟΝΟΜΑΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Δεν υπάρχει συγκεκριμένος τύπος γραφής των ονομάτων των συγγραφέων και κάθε περιοδικό ακολουθεί δικούς του κανόνες. Συνήθως προηγείται το όνομα ολόκληρο ή το αρχικόνομο, ακολουθεί το πατρώνυμο στην περίπτωση συνωνυμίας και μετά το επώνυμο στην ονομαστική πώση.

3. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο σκοπός της περίληψης δεν είναι άλλος από το να εκθέσει στον αναγνώστη τα νέα και ουσιώδη στοιχεία που προήλθαν από τη διεξαγωγή της έρευνας. Σε ότι αφορά τη δομή πρέπει με συντομία να αναφέρεται ο σκοπός της μελέτης, το υλικό στο οποίο έγιναν οι παρατηρήσεις, οι μέθοδοι που εφαρμόστηκαν καθώς και τα σημαντικότερα ευρήματα και συμπεράσματα. Η έκταση της περίληψης πρέπει να περιορίζεται σε 150 - 300 λέξεις περίπου.

4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως σε κάθε κείμενο έτσι και στο επιστημονικό η εισαγωγή πρέπει να αιχμαλωτίζει τον αναγνώστη. Η εισαγωγή δίδει απάντηση στο ερώτημα «γιατί κάναμε την έρευνα;». Πιο συγκεκριμένα το περιεχόμενο της εισαγωγής πρέπει να εμπεριέχει βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με το θέμα. Παράλληλα αναφέρεται το ερέθισμα που οδήγησε στη συγκεκριμένη έρευνα, η μέθοδος που έχει επιλεγεί καθώς και τα κυριότερα ευρήματα.² Όσο και αν φαίνεται παράλογο για πολλούς η έκθεση των κυριότερων ευρημάτων, αυτή είναι που θα κεντρίσει το ενδιαφέρον του αναγνώστη για την περαιτέρω λεπτομερή μελέτη του άρθρου.

5. ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ

Ο σκοπός αυτού του τμήματος του ερευνητικού άρθρου είναι να δώσει επαρκείς πληροφορίες για την πιθανή επανάληψη της μελέτης από άλλους ερευνητές. Συγκεκριμένα δίνει απάντηση στο ερώτημα «τι ακριβώς κάναμε;».

Με τον όρο υλικό εννοούμε το μη ανθρώπινο υλικό που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα όπως πειραματόζωα, αντιδραστήρια, όργανα,

χημικές ουσίες κλπ. Τα πειραματόζωα αναφέρονται με τα διεθνώς τυποποιημένα ονόματα, ενώ τα άλλα υλικά με την εμπορική τους ονομασία. Ο όρος άτομα, αναφέρεται στο έμψυχο υλικό της μελέτης. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται με λεπτομέρεια τα χαρακτηριστικά των ατόμων που έλαβαν μέρος στη μελέτη, (ηλικία, φύλο κλπ.). Επίσης τα κριτήρια επιλογής τους, ο τρόπος που σχηματίστηκαν οι ομάδες σε περίπτωση κλινικής δοκιμής καθώς και η εφαρμογή των δεοντολογικών αρχών.³ Σε ότι αφορά τις μεθόδους, αυτές πρέπει να αναφέρονται με ακρίβεια και σαφήνεια. Αν χρησιμοποιήθηκαν κλασικές εργαστηριακές μέθοδοι, τότε δεν χρειάζεται ειδική περιγραφή, απλά γίνεται αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία. Αν όμως πρόκειται για νέες μεθόδους τότε κρίνεται απαραίτητη η λεπτομερής περιγραφή τους. Τα ίδια ισχύουν για τις στατιστικές μεθόδους, δηλαδή οι καθιερωμένες στατιστικές μέθοδοι απλώς αναφέρονται ενώ οι σύνθετες ή ασυνήθεις χρειάζονται βιβλιογραφική παραπομπή.

6. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα είναι το τμήμα του άρθρου το οποίο περιλαμβάνει τη νέα γνώση. Σκοπός του τμήματος αυτού είναι η έκθεση των ευρημάτων με σαφήνεια και πληρότητα χωρίς να αναφέρεται η προσωπική γνώμη του ερευνητή. Συγκεκριμένα δίνεται απάντηση στο ερώτημα «τι ακριβώς βρήκαμε;». Η μορφή έκθεσης των αποτελεσμάτων μπορεί να γίνεται με απλή περιγραφή ή με συγκρότηση πινάκων, γραφικών παραστάσεων κλπ. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να γίνεται σαφής επεξήγηση μέσα στο κείμενο. Ωστόσο δύο είναι τα σημεία που πρέπει να προσέξει ο συγγραφέας. Πρώτο να μην αφεθεί σε σχολαστική εξιστόρηση λεπτομερειών που θα κουράσουν τον αναγνώστη και θα τον αποπροσανατολίσουν από την ουσία. Δεύτερο να μην αρκестθεί στη στεγνή παράθεση ευρημάτων με σκοπό να φανούν μόνο τα σημαντικά ευρήματα.

7. ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκοπός της συζήτησης είναι η ανάλυση των κυριότερων ευρημάτων της μελέτης και η σύγκρισή τους με αντίστοιχα άλλων ερευνητών. Συγκεκριμένα το τμήμα αυτό του άρθρου δίνει απάντηση στο ερώτημα «τι σημαίνει αυτό που βρήκαμε;».

Στη συζήτηση διατυπώνεται η κριτική σκέψη και παρουσιάζονται προσωπικές υποθέσεις και θεωρίες του ερευνητή χωρίς πολυλογία. Ο συγγραφέας είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει τον αναγνώστη σχετικά με το αν αυτό που βρήκε είναι καινούργιο, αν επιβεβαιώνει κάτι που είναι ήδη γνωστό από άλλες μελέτες ή αν με τα ευρήματά του ανατρέπει μια θεωρία. Επίσης πρέπει ο συγγραφέας να αναφερθεί στα συμπεράσματα, να κάνει προτάσεις για την αξιοποίηση των ευρημάτων και να δώσει ερεθίσματα για μελλοντικές έρευνες.

8. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Για να θεωρείται ολοκληρωμένο ένα επιστημονικό άρθρο θα πρέπει να περιέχει βιβλιογραφικές παραπομπές και κατάλογο σχετικής βιβλιογραφίας. Όπως είναι γνωστό τα περισσότερα ιατρικά και νοσηλευτικά περιοδικά έχουν αποδεχθεί τις κοινές οδηγίες του συστήματος Vancouver.^{4,5} Σύμφωνα με το σύστημα Vancouver, η σύνταξη του βιβλιογραφικού καταλόγου γίνεται αριθμητικά, με βάση τη σειρά εμφάνισης των παραπομπών στο κείμενο. Αν η βιβλιογραφία προέρχεται από άρθρο περιοδικού, αναφέρεται το επώνυμο και αρχικόνυμο όλων των συγγραφέων, ο τίτλος της εργασίας, το όνομα του περιοδικού ολόκληρο ή σε σύντμηση, το έτος, ο τόμος, η πρώτη και η τελευταία σελίδα του άρθρου. Αν η βιβλιογραφία αναφέρεται σε κεφάλαιο βιβλίου, η βιβλιογραφική καταχώριση περιλαμβάνει, τα ονόματα των συγγραφέων του συγκεκριμένου κεφαλαίου, τον τίτλο του κεφαλαίου, τον υπεύθυνο έκδοσης, τον τίτλο του συγγράμματος, τον τόπο έκδοσης, τον εκδοτικό οίκο, το έτος έκδοσης την πρώτη και την τελευταία σελίδα του κεφαλαίου. Αν δεν υπάρχει ιδιαίτερο κεφάλαιο βιβλίου στο οποίο γίνεται αναφορά, τότε η καταχώριση περιλαμβάνει, το όνομα του συγγραφέα, τον τίτλο, τον τόπο έκδοσης, τον εκδοτικό οίκο, το έτος, τον αριθμό έκδοσης, τις σελίδες.⁶ Η διάταξη αυτών των στοιχείων εξαρτάται και από τις « οδηγίες προς τους συγγραφείς» κάθε περιοδικού.^{7,8}

Εκτός από το σύστημα Vancouver υπάρχει και το σύστημα Harvard, κατά το οποίο γίνεται ονομαστική καταχώριση των βιβλιογραφικών αναφορών

στο κείμενο.⁹ Αν οι συγγραφείς είναι μέχρι δύο, μπαίνει σε παρένθεση το επώνυμο και των δύο καθώς και το έτος δημοσίευσης. Αν οι συγγραφείς είναι περισσότεροι μπαίνει στην παρένθεση το επώνυμο του πρώτου, το λατινικό et al, και ακολουθεί το έτος δημοσίευσης. Στην περίπτωση που υπάρχουν πολλές παραπομπές για κάποια παράγραφο του κειμένου, τότε αναγράφονται με τη χρονολογική σειρά δημοσίευσής τους. Ο βιβλιογραφικός κατάλογος συντάσσεται κατά αλφαβητική σειρά.

HRO PANANOUDAKI-BRAKOLAKI. *Publishing a research article.* This constitutes a description of the way a research article is published, that is: title, names of the writers, abstract, introduction, sampling and methodology, results, discussion of results, conclusions, bibliographic references. This way is adopted internationally by most nursing and medical journals. Key words: Research article, scientific report. **Nosileftiki 3: 197-199, 1998.**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Δοξιάδης Σ. Πώς γίνεται και πώς γράφεται μια εργασία. Ιατρική. 1981; 39: 289 - 310.
2. 10ο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο: Εφαρμοσμένο Κλινικό Φροντιστήριο «Η ιατρική εργασία και πώς γράφεται» Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Αθήνα 2- 5 Μαΐου 1984
3. LoBiondo - Wood G, and Haber J. Nursing research. Methods, critical appraisal and utilization. Philadelphia, Mosby 1994 Third Edition pp 99 - 108.
4. International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. Ann. Intern. Med. 1988 ; 108: 258 - 265.
5. Σπάρος Λ., Σάμιος Β. System International (SI) για τα επαγγέλματα υγείας Ιατρική. 1980 ; 37: 137 - 173.
6. Day R. A. How to write and publish a scientific paper. Philadelphia ISI Press, 1979.
7. Instructions to Authors. J. E. A. D. V. 1998: 11; 99 - 100.
8. Information for Authors The American Journal of Surgical Pathology
9. Information for Authors. Nursing Research.